

మాంచాల

శ్రీ కన్నెకంటి ప్రభాకరశాస్త్రి

[మాంచాల తన మనోహరుడు బాలచంద్రుని గూర్చి తియ్యని కలలుకంటూ ఉంది.]

మాంచాల:- రాజా! నీ చిన్నారివదనాన్ని చూడాలని ఈ కన్నె హృదయం ఎంత ఆరాటపడుతున్నది! ఆ నాడు మన వివాహ సమయంలో మీ సుందర విగ్రహాన్ని చూశాను, నా హృదయం పరిపూర్ణమయింది. స్వామీ మీ అరుణచరణాలను పూజించే భాగ్యము ఈ దీనురాలకి ఎన్నడు లభిస్తుందో గదా? ఆహా చంద్రా! నా బాల చంద్రుని పిలుచుక రాక శేవస్తున్నావా? నన్ను బాధిస్తావా? ఈ రాత్రి నా బాలచంద్రుడు వస్తే-అవును నా హృదయంతో స్వాగతమిస్తాను, వారి సాదా లను నా ఆనంద బాష్పాలతో కడుగు తాను, నా రాజును నా బాహులతా పంజరంలో బంధించుతాను, స్వామీ చెన్నకేశవా! నేను ఏం పాపం చేశాను దేవా? నా ప్రభువును నా వద్దకు రప్పింపవా?

[బాలచంద్రుడు యుద్ధరంగానికి బయలుదేరు తాడు. కాని మాతృమూర్తి విశ్రాంతి అనతి ప్రకారం భార్య దీవెనకొరకు మాంచాల గృహానికివచ్చాడు.]

మాంచాల:- ప్రభూ! వచ్చారా? ఆగండి, నా ఆనందాశ్రువులతో మీ సాదా లను కడుగుతాను, ఆహా! మీ వంటి సుందరమూర్తిని భర్తగా బడసిన నేనెంత ధన్యురాలను, మనోహరా! నా జన్మచరితార్థమైనది రారాజా? ఈ శరీరంలోని ప్రతిరక్తకణం నీ నామాన్ని జపిస్తుంది, నీ కొరకు వెన్నెలలేని చకోరపక్షివలె కాలం గడుపుతున్నాను, ఈ నాటికి జన్మ తరించింది, నా కోర్కె ఫలించింది,

[బాలచంద్రుడు మాంచాల మనోహర విగ్రహాన్ని చూచి ఆశ్చర్యపోతాడు. అతని యువక హృదయం ఉప్పొంగిపోతుంది. వచ్చిన పనిని మరచిపోతాడు.]

బాలచంద్రుడు:- మాంచాలా? ఎంత అంద మైనదానివి నీవు యీ-నీనీలపు ముంగు రులు అంత అందముగా ఉన్నవి, ఈ నీ సుందర రూపమే నా హృదయంలో నిద్రపోతున్న కోర్కెలను మేల్కొల్పి నది, నీ నిర్మలమైన అమాయిక చూపులు నీ అందాన్ని మరింత శోభతో నింపుతున్నవి, మాంచాల ఎంత అంద మైనదానివి?

[మాంచాల సిగ్గుతో తలవంచుకుంటుంది. బాల చంద్రుడు ఆ మెదగ్గర చనువుగా ప్రవర్తించుకోతాడు.]

మాంచాలా! ఎందుకా తొలుపాటు! నీ బాలుడు నిన్ను యిన్ని దినాలు గమనించలేదా? విరహమేకదా ప్రేయసీ ప్రియులను దగ్గరకులాగేది. నీతో విహారముకొరకు నా హృదయము ఉవ్విట్లు దుతుంది.

అగురాణీ! ఎందుకలా తొలగిపోతావు. అదిగో తెల్లని వెన్నెల. నీ వక్షస్థలంమీద పడితే నీ హృదయభారం నల్లగా నీడలాగా కనపడుతుంది. ప్రేయసీ! నా హృదయ మందిరంలో నీ చూపు హత్తుకపోయింది. ఈ సుందరమైన రాత్రిని అందాల భరిణ నా మాంచాలతో గడుపుతాను. నా జన్మను సార్థకపరచుకొంటాను.

మాంచాల:- ప్రభూ పూజ్యురాలు అత్త గారు కుశలమేనా?

బాల:- మరచాను మాంచాలా! నలగా మునితో సంధి విఘ్నమైంది. కారెమ పూడిలో యుద్ధము ప్రజ్వరిల్లుతుంది. నాన్నగారికి సహాయునిగా వెడుతున్నాను. అమ్మ దగ్గర శలవుతీసి కొన్నాను. నీవు నీ నేత్రాల దీప్తితో నీ హృదయ నిర్మలత్వంతో నన్ను యుద్ధరంగానికి సాగనంపాలి. మాంచాలా! ఆ శత్రుమూకను చెండాడి విజయలక్ష్మిని నీకు చెల్లెలుగా తీసికొనివస్తాను. నారక్తంలో పగ

ప్రవహిస్తుంది. శత్రువులను ముక్కముక్కలుగా సరికివెయ్యాలి. ఆరక్త ప్రవాహంలో నాయీ కరచాలము నాట్యంచేయాలి.

మాం:- జై బాలచంద్రా! విజయలక్ష్మి నేడే నిన్ను వరించింది. పలనాటిని మనమే పాలించుకుంటాము. ప్రజా సమూహానికి పరిపాలనా సౌలభ్యాన్ని కలుగచేద్దాము. బాలచంద్ర ప్రభువుకు సాటివేరేలేరని పలికేట్లు చేద్దాము. రాజు పాలు తెస్తాను కూర్చోండి!

[పాలకొరకు పోయిన మాంచాల తల్లికి సర్వం నిశేధిస్తుంది. కాని యుద్ధరంగానికి వెడలే ప్రియునితో ప్రేయసీ చనువుగా ప్రవర్తించకూడదని, అది విజయానికి దోహదం చెయ్యదని, ఎలాగైనా ఈ రాత్రి దూరంగా ఉండేలాగా మాచుకోమని బోధిస్తుంది.]

మాం:- చెన్నకేశవా! ఎన్ని రోజులనుండి ఎదురుచూచాను స్వామి! నా ప్రభువువస్తే నేను దూరంగా ఉండేదా! యిదేం న్యాయం స్వామి! నా భర్తతో సుఖంచే భాగ్యము నాకు లేదా! నా యవ్వనం నా ప్రభువుకై వశంకాదా! దేవా నా కెందుకీ సొంద ర్యాన్ని ప్రసాదించావు. చందమామ ఆకాశంలో విహరిస్తున్నా, కోయిల కూతవిన్నా, చిరుగాలి అలలతో ఆడు కొంటున్నా నా పతి పాదాలపై

కూర్చోవాలని ఉంటుందే - అట్టి నా కోర్కెలన్నీ వమ్ముపాలు కావలసిందేనా! అమాయికంగా బాలుడు నా వైపు చూస్తుంటే నేనెట్లా వారించేది! చంద్రుడు నా పవిత్రపట్టి లాగితే నేనెట్లా కాదనేది! బాలచంద్రుని మృదువైన వేళ్లను నా నల్లని నీలి ముంగురులలో జొనిపి మాంచాలా! అంటే నేను ఏమని సమాధానము చెప్పేది. నాలుగు జాముల రాత్రిని నేనెట్లా గడిపేది! భగవంతుడా? అవును. గడుపుతాను. నా పతి విజయంకొరకు ఈ రాత్రినే కాదు నా జీవితాన్నే నిరునవ్వుతో త్యాగంచేస్తాను. భారత స్త్రీకి పతి కన్న మిన్నయైనదిలేదు. నా పతి రణరంగంలో వీరవిహారంచేసి విజయుడై రావాలి. ఆనాడు నా శరీరాన్ని వారి కైవశంచేస్తాను. ఇది పలునాటి బిడ్డ కొకలెళ్ళా? భారత స్త్రీ భర్త కొరకు ప్రాణాలనుకూడా త్యాగం చెయ్యగలదు. అవును ... ఈ క్షణిక సుఖానికాసించి శాశ్వతకీర్తిని నాశనం చేస్తానా? చెయ్యను ప్రభూ? నీ శ్రేయస్సే నా శ్రేయస్సు! మిమ్ము సంపూర్ణంగా యుద్ధరంగాని కంపుతాను ... త్యాగంచేస్తాను. అయినా ఎట్లా గడవదో చూస్తాను.

[మాంచాల పాల గ్లాసుతో ప్రవేశిస్తుంది. బాలచంద్రుడు ఆమె కరాని పట్టుకొని కాగలింఱుతో బోతాడు.]

మాం: ప్రభూ! అదుగో దొంగ చూస్తున్నాడు?

బాల:- (చివారున చెయ్యివదలి) ఎవరా తడు?

మాం:- (చంద్రునివైపు చూపుతుంది.)

బాల:- (నవ్వుతూ) మాంచాలా నీవు అపూర్వ సౌందర్యవతివేకాక సరసు రాలవుకూడా?

మాం:- ప్రభూ! తమన్నే హితులు ఊమమా? అత్తవి తాంబగాడు ఆరోగ్యంగా ఉన్నారా?

బాల:- మాంచాలా నీ హృదయం ఎంత ప్రతిభావంతమైనది. ఆహా... నీ పలుకులు అమృతములాగున్నవి?

మాం:- ప్రభూ! అమృతమంటే గుడ్డు కొచ్చింది. అమృతం ఎక్కడనుండి వచ్చింది. దాని ప్రభావమేమిటి?

బాల:- దేవీ! అవి తీరిక సమయములో మార్లాడుకోవలసిన మాటలు. ఈ రేయి హాయిగా గడవాలి. వృధాకాల హరణం చెయ్యకు. రారాణీ! నా కోర్కె చెల్లించు.

మాం చాల

మాం:-ఆగు రాజా! నీరూపాన్ని మన సారా చూడనియండి? ఆహా ఎంత అందంగా ఉన్నాడు?

బాల:-అవును, మాంచాలా దగ్గరికివచ్చి చూడరాదా?

[మాంచాల ఎంత మరపించినా బాలుడు ద్రిక్తు డౌతున్నాడు. ఆమె అన్యథా ప్రసంగం పని చెయ్యలేదు. కాని మాంచాల మనసు కాంచేసి కొన్నది. బాలునితో ఏకాంతంగా 4 జాముల కాలాన్ని గడపటానికి ఆలోచించింది. అతడు ఆమెను పట్టుకున్నప్పుడు తన మెడలోని పూసలదండను తెంచింది.]

మాం:-స్వామీ చూశారా? తొందరలో నా హారాన్ని తెంచారు?

బాల:-అవును మాంచాలా! తొందరలో పొరపాటు జరిగింది.

మాం:-స్వామీ! చెన్నకేశవరుని పేరున ధరించిన దండ, అమ్మకు తెలిస్తే ...

బాల:-అట్లాగా! అయితే ఎంత లోక కూర్చుదాము - దారముందా?

మాం:-ఉంది స్వామీ - అటు మీరు, యిటు నేను కూర్చుదాము.

బాల:-నిజంగా అర్థాంగి వనిపించావు మాంచాలా!

[బాలుడు ఒకవైపునుండి కూర్చుంటే మాంచాల మరొకవైపునుండి దూసిపోతున్నది. ఎంత కూర్చున్నా పూర్తికాలేదు. ఇంతలో తెలతెల వారింది. బాలుడు తొందరపెట్టసాగాడు.]

బాల:-మాంచాలా ఎంతకూర్చున్నా తర గనిదండయింది. తరువాత కూర్చు చాము, ఆహా ...

పచ్చని చీరెదాల్చి చిట పయ్యెడ క్రిందికి బారి పోవగా ముచ్చటగా చివాలు మన ముందుకు వంకర నుండ రాంగి! నీ కుచ్చుల నీలవాలుజడ కూర్చును కమ్మని పూల వాసనలో అచ్చని నుండరాంగి అనుమానమడేనె రమ్మ కూడగా?

మాం:-ప్రభూ మీరెంత పిచ్చివారు? మీరు చేయబోయే కార్యమాయుక్తము - అడుగిడే స్థలమారణ రంగము - చేయునదా శత్రుసంహారము-కోరునదా! స్త్రీ సంభోగము! రాజా సమరదీక్షితులకు ఇది సముచితముకాదు. రక్తతిలకాన్ని పాల భాగాన్నిదిద్దుకొని భారతమాత మిమ్ము కర్మవీరుణ్ణి చేస్తున్నది ప్రభూ! లేవండి-రణరంగంలో శత్రుసంహారము చెండాడండి. కృపాణంతో కుత్తుకల నరకండి! మీ వీరనినాదాలు వింటుంటే నా హృదయం ఉప్పొంగిపోతుంది. ఆ శత్రుశిరాలే నా పూజాపుష్పాలగా చేస్తాను. ప్రభూ! నాకు వీరపత్ని త్యాన్ని ప్రసాదించండి - పలునాటి చరిత్రలో నా పేరును 'త్యాగమూర్తి'గా వీరపత్నిగా నువర్ణాక్షరాలతో లిఖింప

చేయండి. మనోహారా! స్వాతంత్ర్య సిద్ధికిచేసే సమరంలో చనిపోయినా బ్రతికినా మనదే స్వర్ణము. ఇదిగో కరవాలము ...

బాల:-మాంచాలా! నాయక హృదయం నీ సుందరరూపాన్ని చూడగానే ఉద్రిక్తపడింది. నీ అమాయక చూపులు నా ఆశను మరీ రెచ్చగొట్టి నవి. మానవనైజాన్ని మానలేక పోయాను. మన్నించు మాంచాలా! ఆ నాయకురాలి తలనరికి సలగాముని పట్టి నాన్న పాదాలపై వేసి నీ మాటను రణసీమలో నిలుపుతాను. దేవీ! దీవించిపంపు.

మాం:-విజయమూర్తి! నీ శత్రువులు నా మరూపాలు లేకుండాపోతారు. కరుణాకరా! నీ ప్రజలు నీ రాజరికంలో ఆనందమయాలౌతారు. రతి రాజ సుందరా! నీ దాసి మాంచాల నీ రాకకై వేచిఉంటుంది. కృష్ణునికి

సాటిగా నీకు కీర్తి లభిస్తుంది. మాచర్ల చెన్నకేశవుడు వరములను యివ్వగా వర్ధిల్లుతాడు. కలియుగంలో మీకు ఘనమైన పుజలమరుదలవి. శౌర్య సుందరమూర్తి! నాకు వీరపత్నీత్వము, అత్తగారికి వీరమాతృత్వము ప్రసాదిస్తాడు. పలనాటిని జయిస్తాడు. శత్రువులపై పగదీర్చుకొంటాడు. ప్రభూ! యిదిగో రక్త తిలకం.

[అని తన బొటనవ్రేలిని కరవాలంతో శ్రుచ్చి రక్తాన్ని బాలుని పాలభాగంలో అలంకరిస్తుంది.]

బాల:-మాంచాలా! మరలా విజయ లక్ష్మీతో తిరిగివస్తాను.

మాం:-ప్రభూ! స్వాతంత్ర్యసిద్ధి మన పరమాశయము. శత్రుసంహారదీక్షయే మన చరమ లక్ష్యము. ప్రజాశ్రేయస్సే మన జీవిత పరమార్థము. విజయ పతీ! నీ సందర్శనమే నా పూజా ఫలము. జై బాలచంద్రా ...

(బాలుడు యుద్ధరంగాని కరుగుతాడు)

డాక్టరు కే. యన్. కేశరిగారి రచన

'నా చిన్ననాటి ముచ్చట్లు'

వల డ. 3-0-0

అన్ని హిగిన్ బాదమ్స్ స్టాల్సులోను దొరుకుతవి.